

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. Голуби / Голова Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України

Є. Ігнатенко / с. Максимов

« 18 » 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Ректор Національного університету «Одеська морська академія»

М. Міросов

« 08 » 2024 р.

**ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ВИЖИВАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ НА МОРІ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

**РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА
ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ:**

«Підготовка осіб командного та рядового складу, які відповідають за вантажні операції на суднах, що перевозять небезпечні вантажі навалом та в упаковці»

(Training of Officers and Rating Responsible for Cargo Handling on Ships Carrying Dangerous and Hazardous Substances in Solid Form in Bulk and in Packaged Form)

відповідно до вимог Розділів В-V/b та В-V/c Кодексу ПДНВ,

Моделного курсу ІМО 1.10 «Небезпечні, шкідливі та

потенційно небезпечні вантажі» з рекомендаціями (Dangerous, Hazardous and Harmful Cargoes). Міжнародного кодексу з перевезення небезпечних вантажів морем, з поправками

(International Maritime Dangerous Goods (IMDG Code)), Міжнародного кодексу по

перевезенню твердих навалювальних вантажів, з поправками (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code (IMSBC Code)), Міжнародного кодексу по конструкції та обладнанню

для суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажі навалом, з поправками (International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemical in Bulk (IBC Code), Керівництво ІМО з надання першої медичної допомоги на суднах під час нещасних

випадків пов'язаних з небезпечними вантажами, з поправками (Medical First aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods (MFAG), as amended)

Обсяг часу підготовки (годин)			
Підготовка		Вихідний контроль (залік)	Всього
Теоретична	Практична		
18,0	12,5	2,5	33,0

ПРОГРАМА СКОРОЧЕНОГО КУРСУ

Обсяг часу підготовки (годин)			
Підготовка		Вихідний контроль (залік)	Всього
Теоретична	Практична		
10,0	4,5	2,0	16,5

**Одеса
2024**

Робочий навчальний план і програма розроблені на підставі вимог:

1. Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками.
2. Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками (розділи А-II/1 і А-II/2, В-V/bi В-V/c).
3. Міжнародної конвенції про охорону людського життя на морі 1974 (SOLAS-74) з поправками.
4. Міжнародної Конвенції по запобіганню забрудненню з суден 1973 р. зміненої Протоколом 1978 р. до неї (MARPOL) з поправками.
5. Типового курсу ІМО 1.10 «Dangerous, Hazardous and Harmful Cargoes».
6. Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів», ВВР, 2000, №28, ст.222 з доповненнями й змінами.
7. Міжнародного кодексу з перевезення небезпечних вантажів морем, з поправками (International Maritime Dangerous Goods Code).
8. Міжнародного Кодексу по перевезенню твердих навалювальних вантажів, з поправками (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code).
9. Міжнародного Кодексу по конструкції та обладнання для суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажі навалом, з поправками (International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk).
10. Керівництва ІМО з надання першої медичної допомоги на суднах під час нещасних випадків з небезпечними вантажами, з поправками (Medical first aid guide for use in accidents involving dangerous goods)
11. Наказу Міністерства інфраструктури України від 07.10.2014 № 491 «Про затвердження вимог до тренажерного та іншого обладнання, призначеного для підготовки та перевірки знань осіб командного складу та суднової команди» (ділі – Вимоги).
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 р. № 1499 «Деякі питання присвоєння звань особам командного складу морських суден» (ділі – Положення).

Навчальний план і програму розробили:

Колегаєв М.О. – керівник навчально-тренажерного закладу «Центр підготовки виживання в екстремальних умовах на морі» (ЦПВЕУ на морі) Національного університету «Одеська морська академія» (НУОМА), директор навчально-наукового інституту інженерії, к.т.н., професор, механік I розряду.

Даниленко Д.В. – викладач навчально-тренажерного закладу «Центр підготовки виживання в екстремальних умовах на морі» (ЦПВЕУ на морі) Національного університету «Одеська морська академія» (НУОМА), заступник директора навчально – наукового інституту інженерії, к.ю.н., доцент кафедри БЖ.

Гайчєня О.В. - викладач навчально-тренажерного закладу «Центр підготовки виживання в екстремальних умовах на морі» (ЦПВЕУ на морі) Національного університету «Одеська морська академія» (НУОМА), к.т.н., доцент кафедри морських перевезень.

Кулєшов І.М. – викладач навчально-тренажерного закладу «Центр підготовки виживання в екстремальних умовах на морі» (ЦПВЕУ на морі) Національного університету «Одеська морська академія» (НУОМА), к.т.н., доцент, механік I-го розряду.

Навчальний план та програма розглянуті та схвалені на засіданні кафедри “Безпека життєдіяльності” навчально-наукового інституту інженерії НУОМА.
Протокол № 8 від «19» січня 2024 р.

Навчальний план та програма розглянуті та затверджені на засіданні вченої ради навчально-наукового інституту інженерії НУОМА.
Протокол № 6 від «23» січня 2024 р.

Керівник ЦПВЕУ на морі НУОМА М. Колегаєв

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ, МЕТА Й ЗАДАЧІ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ

1.1. Сфера застосування

Програма курсу призначена для підготовки та перевірки знань осіб командного складу та суднової команди, які відповідають за вантажні операції на судах, що перевозять небезпечні речовини навалом та в упаковці відповідно до вимог Модельного курсу Міжнародної морської організації (далі – ІМО) 1.10 «Небезпечні, шкідливі та потенційно небезпечні вантажі» з рекомендаціями (Dangerous, Hazardous and Harmful Cargoes plus Compendium) (далі – Модельний курс ІМО 1.10)), до Розділів В-V/b та В-V/c Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (далі – Кодекс ПДНВ), Міжнародного кодексу з перевезення небезпечних вантажів морем, з поправками (International Maritime Dangerous Goods Code – IMDG Code), Міжнародного Кодексу по перевезенню твердих навалювальних вантажів, з поправками (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code – IMSBC Code), Міжнародного Кодексу по конструкції та обладнання для суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажі навалом, з поправками (International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk - IBC Code), Керівництва ІМО з надання першої медичної допомоги на судах під час нещасних випадків з небезпечними вантажами, з поправками (Medical first aid guide for use in accidents involving dangerous goods), Резолюції ІМО А.851(20) від 27 листопада 1997 року «Загальні принципи систем суднових сповіщень та вимог до передачі сповіщень, включаючи керівництво з передачі сповіщень про інциденти, пов'язані зі скиданням небезпечних вантажів, шкідливих вантажів та забруднювачів моря» (General principles for ship reporting systems and ship reporting requirements, including guidelines for reporting incidents involving dangerous goods, harmful substances and/or marine pollutants).

1.2. Мета курсу та організаційно-методичні вказівки

Мета курсу – підготовка осіб командного і рядового складу, які відповідають за обробку вантажу на судах, що перевозять небезпечні речовини навалом і на судах, що перевозять небезпечні речовини в упаковці.

Зміст програми базується на керівництвах В-V/b і В-V/c Кодексу ПДНВ, а порядок її вивчення включає дві частини: загальну частину – вивчення відповідних принципів і основ, що визначають характеристики і властивості небезпечних речовин і небезпек для здоров'я та другу частину – застосування вивчених принципів і основ до експлуатації судна.

1.3. Задачі курсу

Слухачі, що успішно закінчили цей курс, зможуть забезпечувати підготовку й безпечне перевезення морем небезпечних вантажів і морських забруднювачів, зрозуміти законодавче значення й правильно застосовувати:

1. детальні інструкції, включаючи безпечне упакування, обробку, зберігання й розділення небезпечних і шкідливих вантажів і забезпечувати необхідні остороги у відношенні інших вантажів, які визначені у Міжнародному кодексі з перевезення небезпечних вантажів (IMDG Code);

2. порадики ІМО/ILO/UNECE відносно упаковки вантажних транспортних одиниць;

3. рекомендації відносно безпечного перевезення небезпечних вантажів і відповідної діяльності у портових районах, а через те що вони впливають на перевезення небезпечних вантажів застосовувати:

4. Кодекс безпечної практики зберігання й захисту вантажу;

5. рекомендації відносно безпечного використання пестицидів на судах;

6. Міжнародну конвенцію для безпечних контейнерів, 1972 (CSC).

Крім того слухачі отримують навички практичного використання:

7. частини А VII Міжнародної конвенції з безпеки життя на морі (SOLAS) 1974 р. з поправками;

8. правила II-2/54 SOLAS 1974 р. з поправками у відношенні суден, призначених для перевезення небезпечних вантажів;

9. додатку III Міжнародної конвенції із відвернення забруднення 1973 р. як визначено протоколом 1978 р. прийнятим із цією метою (MARPOL-73/78) із поправками;

10. протоколу I до MARPOL-73/78 із поправками й відповідних процедур із повідомлення, викладених у резолюції A.851(20), основних принципів із судових систем повідомлення й вимог із судового повідомлення, включаючи поради щодо повідомлень про інциденти, пов'язані з небезпечними вантажами, шкідливими речовинами і/або морськими забруднювачами.

1.4 Слухачі повинні уміти:

визначати характеристики й властивості вантажу; класифікувати небезпечні речовини й матеріали, що мають хімічну небезпеку; визначати небезпеки для здоров'я; працювати з конвенцією, правилами та її рекомендаціями; використовувати Міжнародний кодекс морського перевезення небезпечних вантажів.

1.5 Слухачі повинні знати:

характеристики й властивості вантажу; класифікацію небезпечних речовин і матеріалів, що мають хімічну небезпеку; небезпеки для здоров'я; положення, правила й рекомендації чинних нормативних документів і Міжнародний кодекс морського перевезення небезпечних вантажів (МКМПНВ).

2. ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО СЛУХАЧІВ ТА РІВНЯ ЇХ ПІДГОТОВКИ

Цей курс встановлюється незалежно від рівня знань з інших аспектів роботи судна і не вимагає деталізованих знань хімічного виробництва. Однак він може використовуватися як модуль при дипломуванні моряків відповідно до Конвенції ПДНВ, такими як А-II/2, В-V/b, де він вказаний окремою компетенцією у функції «Обробка та розміщення вантажів».

Цей курс схвалюється Морською Адміністрацією і слухачу, який успішно його закінчує, видається сертифікат, що свідчить, що він закінчив курс, який відповідає рівню знань, вказаному у вимогах А-II/2 і В-V/b, В-V/c Міжнародної конвенції ПДНВ 78 з поправками.

Таблиця **Специфікація мінімального стандарту компетентності в області сучасних методів**

Сфера компетентності	Знання, розуміння і професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
Планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, догляду під час рейсу та розвантаження вантажів	<p>Уміння встановити процедури безпечної обробки вантажів згідно з положеннями відповідних нормативних документів, таких як:</p> <p>Міжнародний кодекс морських перевезень небезпечних вантажів (МКМПНВ);</p> <p>Міжнародний морський кодекс з твердих навалочних вантажів (ММКТНВ);</p> <p>Міжнародна конвенція з запобігання забрудненню з суден 73/78 (МАРПОЛ), додатки III та V, а також іншої відповідної інформації</p>	<p>Екзамен та оцінка результатів підготовки, отриманої в одній або кількох з таких форм:</p> <p>.1 схвалений стаж роботи;</p> <p>.2 схвалена підготовка на тренажері, коли це можна вжити з використанням: інформації щодо остійності, посадки та напруження, діаграм і пристроїв для розрахунку напруження в корпусі</p>	<p>Частота й повнота нагляду за станом вантажу відповідають його характеру й переважаючим умовам</p> <p>Неприйнятні або непередбачувані зміни у стані чи специфікації вантажу швидко визначаються, та негайно вживаються заходи стосовно виправлення ситуації, спрямовані на забезпечення безпеки судна та людей на борту</p> <p>Вантажні операції плануються та виконуються відповідно до встановлених процедур та законодавчих вимог</p>

Сфера компетентності	Знання, розуміння і професійні навички	Методи демонстрації компетентності	Критерії для оцінки компетентності
Планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, догляду під час рейсу та розвантаження вантажів (продовження)	Уміння пояснити основні принципи встановлення ефективного спілкування та поліпшення взаємовідносин між персоналом судна та терміналу		
Перевезення небезпечних вантажів	<p>Міжнародні правила, стандарти, кодекси та рекомендації стосовно перевезення небезпечних вантажів, зокрема Міжнародний кодекс морських перевезень небезпечних вантажів (МКМПНВ) та Міжнародний кодекс з морського перевезення навалочних вантажів (МКМПТВ)</p> <p>Перевезення небезпечних та шкідливих вантажів; заходи застереження під час завантаження й розвантаження та догляд за вантажем під час рейсу</p>	<p>Екзамен та оцінка результатів підготовки, отриманої в одній або кількох з таких форм:</p> <p>.1 схвалений стаж роботи;</p> <p>.2 схвалена підготовка на тренажері, коли це можна вжити;</p> <p>.3 схвалена спеціальна підготовка</p>	<p>План розподілу вантажу ґрунтується на надійній інформації та відповідає встановленим керівництвам та вимогам законодавства</p> <p>Інформація стосовно безпеки та спеціальних вимог записується за формою, у якій такі записи можна легко знайти у випадку інциденту</p>

3. НАВЧАВЛЬНИЙ ПЛАН КУРСУ

3.1. Навчальний план повного курсу

Назви тем	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
1. Введення в курс			
Усього за темою:	0,75	-	0,75
2. Ознайомлення та загальна інформація о курсі підготовки: 2.1. Загибель «Титаніка», перша конвенція SOLAS 2.2. Аварія на т/х «Аріадна» 2.3. Кодекси IBC і ICG, Кодекс ВС (крім МНВ) 2.4. Роль ІМО підвищенні стандартів безпеки			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
3. Конвенції 3.1. SOLAS-74 частина VI і VII, 3.2. MARPOL-73/78, Додаток III			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
4. ІМО і небезпечні вантажі 4.1. Експертний комітет ООН 4.2. Рекомендації ООН			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
5. Кодекс IMDG 5.1. Формування відносин ІМО, пов'язаних з конвенціями СОЛАС та МАРПОЛ 5.2. Комітет ООН та рекомендації стосовно застосування, статусу та національних особливостей застосування Кодексу IMDG 5.3. Структура курсу: зміст, включаючи перелік небезпечних вантажів, їх взаємовідносин з іншими частинами Кодексу			
Усього за темою:	1,25	0,75	2,0
6. Класифікація: фізичні та хімічні характеристики небезпечних вантажів 6.1. Основні фізичні та хімічні характеристики небезпечних вантажів 6.2. Фізичні якості не безпеки 6.3. Хімічні властивості 6.4. Хімічні якості безпеки, включаючи хімічну стабільність та вимоги до контролю за температурою 6.5. Морські забруднювачі			
Усього за темою:	1,5	1,25	2,75
7. Класифікація: система ООН, яка використовується ІМО 7.1. Дев'ять класів небезпечних вантажів 7.2. Відповідні назви небезпечних вантажів відповідно до нумерації ООН, які використовуються в судноплавстві 7.3. Групи упаковок 7.4. Речовини або предмети, які не містяться в номерах та назвах нумерації ООН. 7.5. Розчинні суміші (відповідно до SOLAS та MARPOL) 7.6. Речовини з декілька ми небезпеками (градація) 7.7. Спеціальні вимоги			
Усього за темою:	1,0	0,5	1,5
8. Класифікація: класи IMDG 8.1. Частина 2			

Назви тем	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
8.2. Класи 1 – 9. Критерії. 8.3. Види упаковки, які використовуються 8.4. Особливо небезпечні вантажі (наприклад, забруднювачі моря, речовини з завищеною температурою). 8.5. Відеофільм «Небезпечні речовини у морі», 1 частина, тверді речовини, що перевозяться навалом). 8.6. Відходи			
Усього за темою:	1,5	1,5	3,0
9. Вимоги до упаковки та цистерн а. Упаковка б. Контейнери малої вантажопідйомності (IBC) с. Газові балони д. Переносні цистерни			
Усього за темою:	1,0	0,5	1,5
10. Конструкція і перевірка упаковки, IBC і знімних цистерн 10.1. Упаковки 10.2. Контейнери малої вантажопідйомності (IBC) 10.3. Великі упаковки 10.4. Газові резервуари 10.5. Упаковка вантажів класу 6.2 10.6. Упаковка вантажів класу 7 10.7. Переносні цистерни (типи, схвалені ІМО та ООН)			
Усього за темою:	0,5	1,0	1,5
11. Процедури відправлення вантажів 11.1. Загальна інформація 11.2. Маркірування та нанесення надписів на упаковках 11.3. Знаки безпеки/ маркірування вантажних транспортних одиниць 11.4. Документація 11.5. Спеціальні умови			
Усього за темою:	1,0	1,0	2,0
12. Обмежені кількості 12.1. Умови			
Усього за темою:	0,5	0,5	1,0
13. Транспортні операції 13.1. Укладка вантажу 13.2. Сепарація вантажу 13.3. Протипожежні заходи 13.4. Використання контейнерів 13.5. Судна ро-ро 13.6. Морські баржі 13.7. Забруднювачі моря 13.8. Схвалення уповноваженим органом влади			
Усього за темою:	4,0	3,0	7,0
14. Додаток до Кодексу IMDG 14.1. Упаковка в контейнери 14.2. Відеофільм А15 14.3. Аварійні процедури 14.4. Керівництва з надання першої медичної допомоги			

Назви тем	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
14.5. Процедури повідомлення 14.6. Використання пестицидів на суднах 14.7. Кодекс INF 14.8. Додаток			
Усього за темою:	1,5	1,5	3,0
15. Безпечне перевезення небезпечних вантажів у портових районах			
Усього за темою:	1,0	0,5	1,5
16. Подальший розвиток 16.1. Поправки 16.2. Гармонізація з іншими документами 16.3. Міжнародне/ національне законодавство 16.4. Торговельні асоціації, видання, т. і.			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
17. Повторення курсу	0,5	0,5	1,0
Усього за курсом	18,0	12,5	30,5
Вихідний контроль (залік)			2,5
ІТОГО			33,0

3.2. Навчальний план скороченого курсу

Навчальний план скороченого курсу підготовки розрахований на те, що персонал вже проходив базову підготовку за повним планом і відповідно до національних і міжнародних вимог (ПДНВ, Правило I/11) у черговий раз проходить курси підвищення кваліфікації (refresher and updating courses).

Курс підготовки, розрахований на те, щоби слухач міг освіжити і поповнити знання у відношенні вимог до перевезення небезпечних вантажів і шкідливих речовин. Назва кожного розділу скороченого плану і програми, а також структура залишаються попередніми.

Назви тем	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
1. Введення в курс			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
2. Ознайомлення та загальна інформація о курсі підготовки: 2.1. Загибель «Титаніка», перша конвенція SOLAS 2.2. Аварія на т/х «Аріадна» 2.3. Кодекси IBC і ICG, Кодекс BC (крім MHB) 2.4. Роль ІМО підвищенні стандартів безпеки			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
3. Конвенції 3.1. SOLAS-74 частина VI I VII, 3.2. MARPOL-73/78, Додаток III			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
4. ІМО і небезпечні вантажі 4.1. Експертний комітет ООН 4.2. Рекомендації ООН			
Усього за темою:	0,5	-	0,5

Назви тем	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
5. Кодекс IMDG 5.1. Формування відносин ІМО, пов'язаних з конвенціями СОЛАС та МАРПОЛ 5.2. Комітет ООН та рекомендації стосовно застосування, статусу та національних особливостей застосування Кодексу IMDG 5.3. Структура курсу: зміст, включаючи перелік небезпечних вантажів, їх взаємовідносин з іншими частинами Кодексу			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
6. Класифікація: фізичні та хімічні характеристики небезпечних вантажів 6.1. Основні фізичні та хімічні характеристики небезпечних вантажів 6.2. Фізичні якості не безпеки 6.3. Хімічні властивості 6.4. Хімічні якості безпеки, включаючи хімічну стабільність та вимоги до контролю за температурою 6.5. Морські забруднювачі			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
7. Класифікація: система ООН, яка використовується ІМО 7.1. Дев'ять класів небезпечних вантажів 7.2. Відповідні назви небезпечних вантажів відповідно до нумерації ООН, які використовуються в судноплавстві 7.3. Групи упаковок 7.4. Речовини або предмети, які не містяться в номерах та назвах нумерації ООН. 7.5. Розчинні суміші (відповідно до SOLAS та MARPOL) 7.6. Речовини з декілька ми безпеками (градація) 7.7. Спеціальні вимоги			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
8. Класифікація: класи IMDG 8.1. Частина 2 8.2. Класи 1 – 9. Критерії. 8.3. Види упаковки, які використовуються 8.4. Особливо небезпечні вантажі (наприклад, забруднювачі моря, речовини з завищеною температурою). 8.5. Відеофільм «Небезпечні речовини у морі», 1 частина, тверді речовини, що перевозяться навалом). 8.6. Відходи			
Усього за темою:	0,5	0,75	1,25
9. Вимоги до упаковки та цистерн a. Упаковка b. Контейнери малої вантажопідйомності (IBC) c. Газові балони d. Переносні цистерни			
Усього за темою:	0,5	0,5	1,0
10. Конструкція і перевірка упаковки, IBC і знімних цистерн 10.1. Упаковки 10.2. Контейнери малої вантажопідйомності (IBC) 10.3. Великі упаковки			

Назви тем	Час підготовки (годин)		
	Теоретична підготовка	Практична підготовка	Усього
10.4. Газові резервуари 10.5. Упаковка вантажів класу 6.2 10.6. Упаковка вантажів класу 7 10.7. Переносні цистерни (типи, схвалені ІМО та ООН)			
Усього за темою:	0,5	0,5	1,0
11. Процедури відправлення вантажів 11.1. Загальна інформація 11.2. Маркірування та нанесення надписів на упаковках 11.3. Знаки небезпеки/ маркірування вантажних транспортних одиниць 11.4. Документація 11.5. Спеціальні умови			
Усього за темою:	1,0	0,5	1,5
12. Обмежені кількості 12.1. Умови			
Усього за темою:	0,5	0,5	1,0
13. Транспортні операції 13.1. Укладка вантажу 13.2. Сепарація вантажу 13.3. Протипожежні заходи 13.4. Використання контейнерів 13.5. Судна ро-ро 13.6. Морські баржі 13.7. Забруднювачі моря 13.8. Схвалення уповноваженим органом влади			
Усього за темою:	1,5	0,5	2,0
14. Додаток до Кодексу IMDG 14.1. Упаковка в контейнери 14.2. Відеофільм А15 14.3. Аварійні процедури 14.4. Керівництва з надання першої медичної допомоги 14.5. Процедури повідомлення 14.6. Використання пестицидів на суднах 14.7. Кодекс INF 14.8. Додаток			
Усього за темою:	0,5	0,75	1,25
15. Безпечне перевезення небезпечних вантажів у портових районах			
Усього за темою:	0,5	0,5	1,0
16. Подальший розвиток 16.1. Поправки 16.2. Гармонізація з іншими документами 16.3. Міжнародне/ національне законодавство 16.4. Торговельні асоціації, видання, т. і.			
Усього за темою:	0,5	-	0,5
17. Повторення курсу	0,5	-	0,5
Усього за курсом	10,0	4,5	14,5
Вихідний контроль (залік)			2,0
ІТОГО			16,5

4. ПРОГРАМА ПОВНОГО ТА СКОРОЧЕНОГО КУРСУ

4.1. Програма повного курсу

4.1.1. Введення в курс

4.1.1.1. Тема 1. Основні питання, прийняті до уваги при складанні курсу

4.1.1.2. Тема 2. Особливі цілі курсу

4.1.2. Ознайомлення та загальна інформація о курсі підготовки

4.1.2.1. Тема 1. Необхідність у міжнародних угодах, що охоплюють перевезення небезпечних вантажів на морі

4.1.2.2. Тема 2. Причини створення Міжнародної морської організації (ІМО)

4.1.2.3. Тема 3. Різні документи ІМО, що охоплюють: цистерни (Міжнародний кодекс конструкцій і обладнання для суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажі навалом (IBC Code)) і Кодекс із конструкції та обладнання суден, що перевозять небезпечні хімічні речовини навалом (BCH Code); газові балони (Міжнародний кодекс для конструкцій і обладнання суден, що перевозять зріджені гази наливом (IGC Code))

4.1.2.4. Різниця між термінами “Кодекс” і “Міжнародний кодекс”

4.1.3. Конвенції

4.1.3.1. Тема 1. SOLAS-1974 як Міжнародну конвенцію з охорони людського життя на морі, підкресливши, що глава VII частини А Конвенції SOLAS присвячена небезпечним вантажам в упаковці

4.1.3.2. Тема 2. MARPOL-73/78 як Міжнародну конвенцію з відвернення забруднення суднами оточуючого середовища

4.1.3.3. Тема 3. Передісторія Конвенції MARPOL-73/78

4.1.3.4. Тема 4. Мета MARPOL-73/78

4.1.3.5. Тема 5. Поводження із шкідливими речовинами в упаковці

4.1.3.6. Тема 6. Небезпечні вантажі (SOLAS), що стосуються шкідливих речовин (MARPOL)

4.1.3.7. Тема 7. Співвідношення двох конвенцій з міжнародним морським Кодексом із небезпечних вантажів (IMDG Code)

4.1.4. ІМО і небезпечні вантажі

4.1.4.1. Тема 1. Розгляд ІМО проблеми небезпечних вантажів в упаковці через структуру комітетів

4.1.4.2. Тема 2. Причини створення UN Комітету експертів із перевезення небезпечних вантажів

4.1.4.3. Тема 3. Співвідношення рекомендацій UN з різними видами транспорту, особливо з морським

4.1.5. Кодекс IMDG

4.1.5.1. Тема 1. Структура Кодексу IMDG

4.1.5.2. Тема 2. Особливості застосування Кодексу IMDG у різних країнах (США, ЄС та ін.)

- 4.1.5.3. Тема 3. Огляд змісту Кодексу IMDG, пояснити план і систему нумерації сторінок у Кодексі IMDG
- 4.1.5.4. Тема 4. Процес удосконалення Кодексу IMDG
- 4.1.5.5. Тема 5. Структура типової сторінки Кодексу IMDG у табличній формі

4.1.6. Класифікація: фізичні й хімічні властивості небезпечних вантажів

- 4.1.6.1. Тема 1. Хімічна основа елементів, розчинів, сумішей і т. д.
- 4.1.6.2. Тема 2. Фізичні параметри (наприклад, випаровування, плавлення і т. д.), що використовуються у Кодексі для описання властивостей речовин
- 4.1.6.3. Тема 3. Основні небезпеки, продиктовані властивостями речовин і хімічних елементів, пояснити термінологію, використовувану в Кодексі для їх описання
- 4.1.6.4. Тема 4. Фізичні, хімічні й біологічні критерії, використовувані для розділення речовин і предметів усередині класів
- 4.1.6.5. Тема 5. Критерії для визначення морських забруднювачів оточуючого середовища (визначення, GESAMP)

4.1.7. Класифікація: система ООН, що використовується ІМО

- 4.1.7.1. Тема 1. Дев'ять класів, за якими Рекомендації UN і Кодекс INDG класифікують небезпечні вантажі
- 4.1.7.2. Тема 2. Необхідність визначення, пакувальної групи (PG) для різних небезпечних вантажів
- 4.1.7.3. Тема 3. Використання Транспортного найменування (PSN) і порядковий номер UN для різних вантажів, включаючи предмети/речовини суміші/розчини, не наведені у Кодексі IMDG
- 4.1.7.4. Тема 4. Процедура класифікації предметів/речовин і сумішей/розчинів, не наведених у Кодексі IMDG, приймаючи до уваги аспекти SOLAS і MARPOL
- 4.1.7.5. Тема 5. Процедуру для класифікації предметів із безліччю небезпечних речовин (тобто більше одного змішаного класу), використовуючи таблицю градації небезпек (precedence of hazards 2.0.3.6) і відповідну інформацію
- 4.1.7.6. Тема 6. Роль спеціальних положень (SP), застосовуваних до різних речовин у ході їх класифікації
- 4.1.7.7. Тема 7. Правила для класифікації вибухових речовин
- 4.1.7.8. Тема 8. Правила для класифікації радіоактивних матеріалів
- 4.1.7.9. Тема 9. Класифікація речовин класу 6.2

4.1.8. Класифікація: класи IMDG

- 4.1.8.1. Тема 1. Форми таблиць й іншу інформацію Кодексу IMDG відносно класів
- 4.1.8.2. Тема 2. Критерії, наведені у табличній формі Кодексу IMDG (розділ 2.3), визначення пакувальної групи небезпечної речовини
- 4.1.8.3. Тема 3. Процедури класифікації незвичайних речовин, таких як небезпечних предметів, морських забруднювачів, речовин із завищеною температурою і т. д.
- 4.1.8.4. Тема 4. Спеціальні вимоги, установлені до перевезення відходів, включаючи додаткову документацію
- 4.1.8.5. Тема 5. Кодекс техніки безпеки для балкерів (BC), що перевозять небезпечні вантажі навалом
- 4.1.8.6. Тема 6. Матеріали, які перевозяться навалом і містять хімічні небезпеки, розглядаються окремо у додатку В до Кодексу BC, а у Кодексі IMDG вони розглядаються тільки у тому випадку, якщо вони у ньому поійменовані
- 4.1.8.7. Тема 7. Певні матеріали, перелічені у списку Кодексу BC, не являють собою істотного ризику при перевезенні в упаковці, але вимагають заходів остороги, коли

навантажуються навалом на судна і, таким чином, визначаються як “Небезпечні матеріали, що перевозяться навалом (МНВ)”

4.1.9.Вимоги до упаковки і цистерн

- 4.1.9.1. Тема 1. Призначення упаковки
- 4.1.9.2. Тема 2. Термінологія, використовувана для упаковок і цистерн
- 4.1.9.3. Тема 3. Ключові моменти, які вантажовідправнику необхідно прийняти до уваги при відборі упаковок (наприклад, вібрація, температура, реакції)
- 4.1.9.4. Тема 4. Вибір придатної упаковки для особливої речовини або предмету
- 4.1.9.5. Тема 5. Спеціальні вимоги щодо упаковки для класів 1, 2, 5.2, 6.2, 7 і 9
- 4.1.9.6. Тема 6. Змішування двох хімічних речовин у одній упаковці
- 4.1.9.7. Тема 7. Контейнери Intermediate Bulk Containers (IBC)
- 4.1.9.8. Тема 8. Дві IBC- таблиці та їх використання
- 4.1.9.9. Тема 9. Основні технічні вимоги для знімних місткостей і місткостей, що перевозяться береговими видами транспорту
- 4.1.9.10. Тема 10. Визначення придатної місткості для поданої речовини
- 4.1.9.11. Тема 11. Перевезення твердих небезпечних вантажів у місткостях

4.1.10. Конструкція і перевірка упаковки, IBC і знімних цистерн

- 4.1.10.1. Тема 1. Перевірка видів упаковки типу IBC
- 4.1.10.2. Тема 2. Різні типи упаковки, визначені у Додатку 1
- 4.1.10.3. Тема 3. Різні установочні тести, їх підготовку, частоту й застосовність до різних упаковок (або пакувальних груп)
- 4.1.10.4. Тема 4. Деталі тесту, призначеного для упаковок
- 4.1.10.5. Тема 5. Елементи пакувальної марки UNі поняття про її розшифрування
- 4.1.10.6. Тема 6. Основні структурні вимоги до IBC
- 4.1.10.7. Тема 7. Вимоги до тестів для різних типів IBC (і для різних груп упаковки)
- 4.1.10.8. Тема 8. Зміст звіту з тесту, виданого одразу ж після тесту IBC
- 4.1.10.9. Тема 9. Елементи, які складають маркування UN IBC і пояснити її
- 4.1.10.10. Тема 10. Національні положення з прийняття й нагляду тесту з упаковок і IBC і описати, які існують системи для забезпечення узгодженості з іншими національними владами
- 4.1.10.11. Тема 11. Періодичні перевірки деяких IBC
- 4.1.10.12. Тема 12. Поводження з газовими сховищами і роль схвалення газових сховищ компетентною владою
- 4.1.10.13. Тема 13. Національні вимоги до маркування, перевірки й інспектування газових приміщень
- 4.1.10.14. Тема 14. Узагальнені вимоги відносно конструкції і випробувань газових приміщень за класом речовин 6.2
- 4.1.10.15. Тема 15. Вимоги відносно конструкції і випробувань упаковок класу 7
- 4.1.10.16. Тема 16. Загальні вимоги й загальний план і вимоги відносно знімних місткостей
- 4.1.10.17. Тема 17. Національні положення для випробування різних типів знімної місткості для класів 3 – 9, а також для холодильних і не холодильних установок зріджених газів
- 4.1.10.18. Тема 18. Періодичні інспектування танків, які знаходяться в експлуатації

4.1.11.Процедури відправлення вантажів

- 4.1.11.1. Тема 1. Важливість належного довгострокового маркування, написів і плакатів до небезпечних вантажів, а також важливість правильного документального описання й сертифікації

- 4.1.11.2. Тема 2. Різні вимоги до маркірування, застосовувані до небезпечних вантажів, упаковок для зберігання, морських забруднювачів, включаючи пусті неочищені упаковки; положення з вантажних одиниць і додаткової упаковки; навести специфікацію
- 4.1.11.3. Тема 3. Вимоги до написів на небезпечних вантажах, включаючи допоміжні ярлики з описанням ризику, змінами й вилученнями; вантажних одиниць і додаткової упаковки; і описати вимоги відносно специфікації і міцності
- 4.1.11.4. Тема 4. Визначення “cargo transport unit” (перевезена одиниця вантажу), виділити вимоги для маркірування й розвішування плакатів і знаків, надійності й відповідальності за застосування інформації
- 4.1.11.5. Тема 5. Вимоги до маркірування й вимоги до знаків для різних типів перевезених одиниць вантажу
- 4.1.11.6. Тема 6. Вимоги відносно плакатів для різних типів перевезених одиниць вантажу
- 4.1.11.7. Тема 7. Основна інформація, необхідна у документах із небезпечних вантажів
- 4.1.11.8. Тема 8. Декларацію про небезпечні вантажі (посвідчення) й установити, кому його слід підписати
- 4.1.11.9. Тема 9. Сертифікат/Декларація про контейнерну/транспортну упаковку
- 4.1.11.10. Тема 10. Спеціальні сертифікати
- 4.1.11.11. Тема 11. Необхідна документація на борту судна

4.1.12.Обмежені кількості

- 4.1.12.1. Тема 1. Поняття “кількісне обмеження” і його можливості, надані вантажовідправникам невеликих партій вантажу
- 4.1.12.2. Тема 2. Обмеження, що установлюються у відношенні вантажів даної категорії
- 4.1.12.3. Тема 3. Вимоги до упаковки й описати, як вони відрізняються від вимог до нормальних партій вантажу
- 4.1.12.4. Тема 4. Змішані упаковки й положення з їх розподілу
- 4.1.12.5. Тема 5. Зміни у документації і вантажних операціях

4.1.13.Транспортні операції

- 4.1.13.1. Тема 1. Поняття про дві групи розміщення вантажу і п'ять категорій укладання
- 4.1.13.2. Тема 2. Різні вимоги із стандартного укладання вантажу
- 4.1.13.3. Тема 3. Вимоги до укладання вантажу
- 4.1.13.4. Тема 4. Спеціальні вимоги, застосовувані до укладання вантажу класу 1 вибухових речовин
- 4.1.13.5. Тема 5. Чотири умови сортування, необхідності сортування й загальних вимогах
- 4.1.13.6. Тема 6. Схема сортування і приклади її ефективного використання
- 4.1.13.7. Тема 7. Різні умови, включаючи використання відповідних таблиць для сортування: упаковок, особливо тих, які включають вантажні транспортні одиниці
- 4.1.13.8. Тема 8. Запобіжні заходи, які повинні вживатись для відвернення пожежі при перевезенні небезпечних вантажів
- 4.1.13.9. Тема 9. Застосовність, визначення і обмеження відносно вантажу перевезеного у контейнерах як в упакованій, так і в навалочній формі
- 4.1.13.10. Тема 10. Безпечне навантаження упаковок у контейнери
- 4.1.13.11. Тема 11. Зміст сертифікату контейнерної упаковки
- 4.1.13.12. Тема 12. Вимоги до маркірування, написів, етикеток для контейнерів, що містять небезпечні вантажі й упаковки
- 4.1.13.13. Тема 13. Вимоги зі зберігання й розподілу контейнерів на судах
- 4.1.13.14. Тема 14. Вимоги Кодексу до контейнерів
- 4.1.13.15. Тема 15. Обмеження відносно перевезення небезпечних вантажів на судах ро-ро

- 4.1.13.16. Тема 16. Вимоги до звичайної обробки, зберігання, розподілу й схоронності предметів на суднах ро-ро
- 4.1.13.17. Тема 17. Вимоги СОЛАС, правило 11-2/54 для суден, побудованих після 1 лютого 1992 р.
- 4.1.13.18. Тема 18. Фактори, прийняті до уваги під час процедури “упакування / навантаження” небезпечних вантажів у секцію
- 4.1.13.19. Тема 19. Зміст “декларації”
- 4.1.13.20. Тема 20. Вимоги до маркірування й етикетки для перевезення на суднах ро-ро
- 4.1.13.21. Тема 21. Вимоги Кодексу відносно вентиляції і пустих відсіків на суднах ро-ро
- 4.1.13.22. Тема 22. Застосовність, визначення й перелік дозволених фрахтів, що мають відношення до перевезення небезпечних вантажів на суднових баржах
- 4.1.13.23. Тема 23. Вимоги до баржевого навантаження, зберігання, сортування, вентиляції і конденсації, відвернення пожежі й забезпечення безпеки на баржі
- 4.1.13.24. Тема 24. Вимоги до маркірування й етикеток для упаковки, насипних упаковок і контейнерів на суднових баржах
- 4.1.13.25. Тема 25. Визначення, класифікація і документування морських забруднювачів
- 4.1.13.26. Тема 26. Пакування, зберігання і маркірування морських забруднювачів
- 4.1.13.27. Тема 27. Доповіді про інцидент, пов’язаний із морськими забруднювачами
- 4.1.13.28. Тема 28. Вимоги відносно контролю температури певних речовин
- 4.1.13.29. Тема 29. Поняття про схвалення компетентною владою і визначення, які країни делегували відповідні функції із схвалення (наприклад, перевірка упаковки й сертифікація) іншим країнам
- 4.1.13.30. Тема 30. Національна процедура відносно схвалення компетентної влади

4.1.14. Додаток до Кодексу IMDG

- 4.1.14.1. Тема 1. Зміст Доповнення до Кодексу IMDG
- 4.1.14.2. Тема 2. Галузь впливу Порадників ІМО/ЛО/УН ЕСЕ на упаковки вантажів у вантажних транспортних одиницях
- 4.1.14.3. Тема 3. Візуальні перевірки перед упакуванням
- 4.1.14.4. Тема 4. План зберігання, упакування і застосовуваного захисту вантажів, разом із додатковим повідомленням у відношенні небезпечних вантажів
- 4.1.14.5. Тема 5. Необхідність інформування персоналу про небезпечні вантажі
- 4.1.14.6. Тема 6. Підсумок інформації у Додатках до доповнення
- 4.1.14.7. Тема 7. Аварійні процедури
- 4.1.14.8. Тема 8. Перша допомога
- 4.1.14.9. Тема 9. Повідомлення з інцидентів
- 4.1.14.10. Тема 10. Основні принципи і вимоги відносно суднових систем повідомлення
- 4.1.14.11. Тема 11. Порадники щодо повідомлення про інциденти, пов’язані з небезпечними вантажами, шкідливими речовинами і/або морськими забруднювачами
- 4.1.14.12. Тема 12. Пестициди
- 4.1.14.13. Тема 13. Опромінене ядерне паливо
- 4.1.14.14. Тема 14. Додатковий додаток

4.1.15. Безпечне перевезення небезпечних вантажів у портових районах

- 4.1.15.1. Тема 1. Зміст вступу і визначень Рекомендацій
- 4.1.15.2. Тема 2. Рекомендації відносно вантажних приміщень, терміналів та інфраструктури
- 4.1.15.3. Тема 3. Рекомендації відносно підготовки і відповідальності
- 4.1.15.4. Тема 4. Загальні рекомендації у відношенні органів влади, портової влади, операторів суден і причалів та інтересів вантажовідправників

- 4.1.15.5. Тема 5. Рекомендації застосовувані до небезпечного вантажу в упаковці; рідкому небезпечному вантажу (включаючи зріджений газ); твердим небезпечним вантажам
- 4.1.15.6. Тема 6. Вибір додаткової інформації, що міститься у додатках і доповненнях до Рекомендацій
- 4.1.15.7. Тема 7. Відмінності між Рекомендаціями ІМО і застосовуваними національними вимогами

4.1.16. Подальший розвиток

- 4.1.16.1. Тема 1. Поправки у майбутньому до Кодексу IMDG та інших відповідних міжнародних документів
- 4.1.16.2. Тема 2. Вплив поправок на національний і міжнародний морський рух
- 4.1.16.3. Тема 3. Списки виправлень до поправок і важливість їх отримання і прийняття необхідних заходів
- 4.1.16.4. Тема 4. Взаємодія з іншими видами транспорту і, особливо, з Рекомендаціями UN в інтересах багатомодального транспорту
- 4.1.16.5. Тема 5. Важливість для всіх осіб, залучених до цього предмету, постійно вдосконалюватись різними шляхами, включаючи членство у торговельних асоціаціях, відвідання курсів/конференцій, читання відповідних журналів і т. ін.

4.1.17. Повторення курсу

Іспит

4.2. Навчальна програма скороченого курсу

Структура і зміст навчальної програми скороченого курсу цілком відповідає програмі курсу і розрахована в основному на самостійне вивчення слухачем матеріалу, необхідного для освіження (refresher) і поповнення (updating) знань відповідно до вимог Міжнародної конвенції ПДНВ 78, з поправками. Текст програми див. п. 4.1.

5. КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ І ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКА

5.1. Види контролю

Здійснюється поточний контроль з дев'яти нижченаведених контрольних занять, а також підсумковий контроль наприкінці курсу підготовки.

5.2. Перелік основних питань підсумкового контролю.

Рекомендується оцінювати засвоєння матеріалів слухачами курсів під час виконання ними практичних занять і поточного контролю знань. В літературному джерелі (ДЛІ27) наводиться 9 контрольних занять, які включають такі запитання.

Заняття перше:

1. Які морські законодавчі документи дають правовий статус Міжнародному кодексу морського перевезення небезпечних вантажів (IMDG Code)?
2. Що говорить МАРПОЛ про перевезення небезпечних вантажів?
3. Яка структура IMDG кодексу й основний зміст його томів і додатків?
4. Які міжнародні й національні документи визначають необхідність спеціальної підготовки осіб, зайнятих обробкою і транспортуванням небезпечних вантажів?

Заняття друге:

5. Що показує таблиця переважних небезпек?
6. Що означає запис "Not otherwise specified" (N.O.S.) ("Не зазначене конкретно" (Н.З.К.)?)

7. Що визначає класифікацію розчину або суміші як забруднювача моря? Які міжнародні документи вимагають і визначають їх класифікацію?
8. Чи є всі пестициди забруднювачами моря?
9. До якого класу має бути віднесений пестицид, який не підпадає під клас 3 або клас 6.1, але є морським забруднювачем?

Заняття третє:

10. (1) Чому відповідна ідентифікація важлива для небезпечних вантажів?
(2) Яка її мета?
- (3) Що сказано у цьому відношенні в Рекомендаціях ООН і SOLAS із процедур відправлення?
11. (1) Що таке належне транспортне найменування?
(2) Яка її мета?
12. Як зазначається належне транспортне найменування?
13. Як визначається належне транспортне найменування?
14. (1) Коли використовується певне технічне (хімічне) найменування речовини?
(2) Де зазначається технічне найменування?
(3) Наведіть приклад вибору належного транспортного найменування, занесеного технічним найменуванням для рубрик N.O.S. (Н.З.К.)?
15. (1) Що визначає знак безпеки? Яка мета системи знаків безпеки?
(2) Що розуміється під маркіруванням у рекомендаціях ООН, що воно повинно містити?

16. Як довго ярлики й маркірування повинні зберігатись (триматись)?
17. Які небезпечні вантажі можуть бути звільнені від наклеювання знаку безпеки (ярлика)?

18. Що таке плакат?

19. Де використовується плакат?

20. (1) Що таке вантажна транспортна одиниця (STU)?

(2) Як маркіруються STU?

Заняття четверте:

21. Що повинні містити транспортні документи STU? Що засвідчує пакувальний сертифікат контейнеру?

22. (1) Яку інформацію повинен містити Маніфест небезпечних вантажів?

(2) Який обов'язок вантажовідправника у відношенні Маніфесту?

23. Що може трапитися, якщо документація неповна, неправильна й це згодом виявлено Береговою охороною або Державним портовим контролем США?

24. Коли повинні бути у наявності Маніфест небезпечних вантажів і/або Вантажний план?

25. Де повинен зберігатись Маніфест небезпечних вантажів і картоплан за правилами 49 CFR США?

26. (1) Коли Ви могли би не прийняти контейнер/або дорожній трейлер до перевезення?

(2) Які можуть бути наслідки при порушенні Правил 49 CFR США?

(3) Який період часу повинні зберігатись документи з небезпечних вантажів на борту судна згідно з Правилами США?

27. Які вимоги є пріоритетними щодо вантажних документів для небезпечних вантажів?

28. Щоби Ви віднесли до основної інформації з небезпечних вантажів, заявлених для відправлення?

29. (1) Для яких небезпечних вантажів потрібна спеціальна інформація?

(2) Для перевезення яких вантажів потрібні додаткові сертифікати?

Заняття п'яте:

30. Чому вимог, поставлених до упаковки, повинен суворо дотримуватися судновласник?

31. (1) У якому документі записані основні вимоги з упаковки та її класифікації?

(2) Що таке вантажні місця (unit loads)?

(3) Які вимоги до міцності пакувальних матеріалів?

32. (1) Що таке контейнер?

(2) Які загальні Правила з транспортування твердих пакетованих небезпечних вантажів у контейнері?

33. (1) Який документ повинен бути виданий відправником для кожного контейнера?

(2) Що цей документ повинен засвідчувати?

(3) Які особливості навантаження контейнерів із небезпечними вантажами, схильних до виділення займистих газів і забруднювачів моря?

34. (1) Чи необхідний пакувальний сертифікат для цистерн?

(2) Для яких цілей використовується сухий лід і рідкий азот?

35. (1) У яких документах маються спеціальні рекомендації і Правила з конструкцій, обслуговування й наповнення рухомих цистерн, автомобільних цистерн і контейнерів-цистерн, призначених для змішаних перевезень охолоджених зріджених газів?

(2) Які основні заходи з відвернення аварій при відкриванні закритого контейнера?

(3) Що передбачено Кодексом щодо викидання вантажу й захисту від нагрівання?

(4) Які заходи остороги повинні бути прийняті проти конденсації вантажів класу 4.3?

Заняття шосте:

36. Чому перевезення деяких особливо небезпечних речовин не дозволено на “інших пасажирських суднах, що перевозять більше 25 пасажирів” і як це визначає Кодекс?

37. Де повинні бути укладені небезпечні вантажі?

38. Де повинні бути укладені небезпечні вантажі, які можуть виділяти токсичні пари?

39. Проти яких інших випадків Ви віддали би перевагу укладанню “на палубі”?

40. Як повинно забезпечуватись укладання небезпечних вантажів?

41. Де повинні бути укладені пусті незахищені контейнери, до яких застосовувалася вимога з укладання “на палубі”?

42. Яка рекомендована максимальна висота укладання небезпечних вантажів? Як укладаються небезпечні вантажі у зоні сонячного світла або теплового випромінювання?

43. Який критерій використовується, щоби визначити які речовини треба укладати “віддалік від житлових приміщень”? Як укладаються інфекційні речовини?

44. Коли дозволено укладання інфекційних речовин “на палубі” або “під палубою”, що краще?

45. Якщо можливо, як ви укладете вантаж “тільки на палубі”?

46. Які дії повинні бути здійснені, якщо небезпечні вантажі (рідини) проліті у простір “під палубою”?

47. Які вантажі вважаються несумісними? Що розуміється під розподілом, коли це стосується укладання на борту судна?

48. Яке правило визначає розподіл небезпечних речовин? Назвіть основні рекомендації при укладанні й розподілі небезпечних речовин?

49. Які існують винятки з правила по розподілу небезпечних вантажів?

50. Чи можна укладати дві несумісні речовини до шельтердеку? Що означають терміни “приміщення” й “трюм” при розподілі вантажів?

51. Що розуміється під поняттям “віддалік від...”?

52. Чи повинні небезпечні речовини, які вимагають розділення одне від одного, перевозитись в одному STU?

53. Які вимоги повинні бути виконані, якщо небезпечні вантажі, які вимагають розділення одне від одного за принципом “віддалік від...” перевозитися в одному STU?

54. Чи необхідно розділяти небезпечні вантажі, складені звичайним способом, від відкритих вантажів у STU?

55. Коли немає необхідності у розділенні небезпечних вантажів, укладених звичайним способом, від вантажів у закритих STU? Що являють собою відкриті STU?

56. Що мається на увазі під контейнерним місцем, коли мова йде про розділення контейнерів на контейнеровозах?

57. Які вимоги до розділення повинні застосовуватись, якщо ліхтер завантажений двома або більше різними IMDG-вантажами з різними вимогами до розділення?
58. Чи поширюються вимоги “віддалік від...” або “окремо від...” для розділення між баржами? А як щодо вимоги “відокремлюється шляхом приміщення або трюму”?
59. Яка вимога для суден із горизонтальними способами навантаження барж?
60. Що значить “окремо у подовжньому напрямі проміжним трюмом або приміщенням від...” для суден із вертикальними трюмами і для суден із горизонтальними рівнями барж?

Заняття сьоме:

61. Що визначають аварійні інструкції, EmS?
62. Що необхідно виконувати як перші кроки у відверненні аварії?
63. Чого повинні дотримуватися судна при перевезенні вантажів?
64. Що визначає Маніфест небезпечних вантажів, вантажний план і аварійні плани?
65. Яка мета МАРПОЛу?
66. Якщо відбулася б аварія, то які повинні бути перші міркування щодо будь-яких дій або пропозицій?
67. Де повинні зберігатися маніфест і вантажний план?
68. Які елементи повинен містити аварійний план?
69. Які заходи повинні бути виконані після ліквідації аварії за аварійним планом?
70. Хто повинен бути сповіщений, якщо небезпечні вантажі впали за борт або викинуті за борт у цілях безпеки?
71. Які забруднювачі мають свої власні вимоги?
72. Як повинні бути заявлені речовини, які визначені як забруднювачі моря, але не включені до класів 1 – 8 або не мають властивостей речовин класу 1 – 8?
73. Як повинні бути записані забруднювачі моря, заявлені як N.O.S. або позначені як характерні для цього класу.
74. (1) Які дії, згідно МАРПОЛу, повинні бути здійснені капітаном у випадку втрати або витоку забруднювача за борт?
- (2) Скільки часу повинні зберігатись документи, що відносяться до перевезення небезпечних вантажів?
75. Що таке I. V. C.?

Заняття восьме:

76. (1) У чому специфіка Правил із вибухових речовин?
- (2) Які рекомендації ООН щодо вимог до контейнерів та інших СТУ?
77. Що рекомендує Кодекс відносно вантажів, які можуть бути причиною пожежі?
78. Де б ви склали вибухові речовини на борту судна?
79. У чому зберігаються високо небезпечні вибухові речовини?
80. Скільки типів укладки магазинів існує? Назвіть їх?
81. (1) Якому кодексу треба слідувати при перевантаженні й укладанні вантажів? Чому?
- (2) Які рекомендації ООН щодо розділення вантажів класу 1, що відносяться до різних груп сумісності?
82. Яка одна з основних небезпек виникає при витоку газів?
83. Знайшовши течу в газовому балоні/циліндрі, що в першу чергу Ви повинні зробити перед тим, як діяти?
84. До повинні укладатись місткості з газом на борту судна?
85. Які спеціальні заходи остороги повинні вживатись для легкозаймистих і отруйних речовин?
86. Де на борту судна Ви уклали би вантажі класу 3 – ЛЗР, які особливості перевезення легкозаймистих рідин класу 3.1,3.2?
87. Чи правильно те, що радіація від радіоактивних речовин, впливаючи на інші речовини, складені поряд, робить їх радіоактивними?

Заняття дев'яте:

88. Для кого установлюють аварійні розклади?
89. Чому судові запобіжні аварійні плани повинні базуватись на EmS-розкладах?
90. Яка інформація міститься в EmS-розкладі?
91. Перед тим як детально аналізувати кожен розділ EmS-розкладу, установіть які три категорії небезпечних вантажів найбільш часто викликають аварійні ситуації?
92. До якої небезпеки може призвести використання великої кількості води в аварійній ситуації?
93. Чому в розкладі з тривоги повинно бути зазначено, що, якщо аварія відбулася з калієм або натрієм, не можна використовувати воду?
94. Що може трапитись, коли сильні струмені води використані в аварії з корозійними матеріалами?
95. Відбулась аварія з розливом сірчаної кислоти. Які заходи є першочерговими?
96. Що треба зробити при виявленні потерпілого?
97. Для чого існує MFAG?
98. Яке навчання повинні пройти офіцери й команда, що беруть участь у перевезенні небезпечних вантажів?
99. Якщо небезпечні вантажі вантажаться на судно, які дії, передусім, повинен почати відповідальний офіцер/офіцери?
100. Які заходи повинні вживатись, якщо член команди постраждав від впливу небезпечного вантажу, перевезеного на борту або якщо у члена команди маються хворобливі симптоми, викликані впливом небезпечного вантажу на борту?
101. Де та який час повинен зберігатись згідно з вимогами 49 CFR 172704 Маніфест небезпечних вантажів / вантажний план?
102. Яку інформацію повинен містити Маніфест небезпечних вантажів?
103. Які санкції можуть бути накладені відповідними органами США при порушеннях правил перевезення небезпечних вантажів?
104. Які загальні приготування повинні бути зроблені перед прийманням будь-якого вантажу?
105. Які додаткові приготування необхідно зробити перед навантаженням небезпечних вантажів?
106. Де заборонено палити?
107. Коли упаковка може бути забракована при навантаженні?
108. Коли, як і чому повинні оглядати всі упаковки?
109. Якщо сталася аварія, який перший захід повинен виконати капітан?
110. Які дії повинні бути початі, якщо у результаті аварії пошкоджена упаковка?
111. Які дії повинні бути початі, якщо сталася аварія або вивільнення небезпечних матеріалів у водах США?
112. Про що може запросити капітана центр зв'язку?
113. Хто повинен бути сповіщений у цілях безпеки, якщо небезпечний вантаж загублено або викинуто за борт?
114. Які форми рапортів наведені у розділі заходів із повідомлень Додатку до IMDG Кодексу та який їх зміст.

5.3. Критерії оцінювання компетентності, знань і умінь

Слухач повинен дати правильні відповіді на всі запитання екзаменаційного білета. У випадку коли слухач дає більш 20% неправильних відповідей, він не атестується.

6. ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

6.1. Основна і додаткова література

Основна література (ОЛ)

№ з/п	Найменування літератури	Кількість
1	2	3
1.	Міжнародна конвенція про підготовку та дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (включаючи Манільські поправки) (Конвенція ПДНВ)	не менше ніж один посібник на двох слухачів
2.	Міжнародна конвенція про безпеку життя на морі 1974 року, з поправками (Конвенція SOLAS)	2
3.	Міжнародна конвенція про запобігання забруднення морського середовища 1973/1978 р.р., з поправками (Конвенція MARPOL)	2
4.	Міжнародна конвенція по безпечним контейнерам 1972 р., з поправками	1
5.	Базельська конвенція по контролю за трансграничними перевезеннями відходів та їх видалення (UNEP Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal)	1
6.	Міжнародний кодекс з управління безпекою (International Safety Management Code (ISM Code))	2
7.	Міжнародний кодекс з перевезення небезпечних вантажів морем, з поправками (International Maritime Dangerous Goods (IMDG) Code)	не менше ніж один посібник на двох слухачів
8.	Міжнародний кодекс з управління безпекою (International Safety Management Code (ISM Code))	2
9.	Міжнародний Кодекс по перевезенню твердих навалювальних вантажів, з поправками (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code – IMSBC Code)	2
10.	Міжнародний Кодекс конструкції та обладнання для суден, що перевозять небезпечні хімічні вантажі навалом (International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk - IBC Code)	2
11.	Міжнародний кодекс по системам пожежної безпеки, з поправками (International Code for Fire Safety Systems)	2
12.	Модельний курс ІМО 1.10 «Небезпечні та шкідливі та потенційно небезпечні вантажі» (Dangerous, Hazardous and Harmful Cargoes)	2
13.	Модельний курс ІМО 3.12 «Оцінка компетентності, екзамен та дипломування моряків» (Assessment, examination and certification of seafarers)	2
14.	Керівництво ІМО з надання першої медичної допомоги у разі нещасних випадків, пов'язаних з небезпечними вантажами, з поправками (Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods (MFAG)), as amended)	не менше ніж один посібник на двох слухачів
15.	Резолюція ІМО А.952 (23) від 05 грудня 2003 року «Графічні символи суднових схем протипожежного захисту» (Graphical Symbols for Shipboard Fire Control Plans)	2

16.	Резолюція ІМО А.851(20) від 27 листопада 1997 року «Загальні принципи систем суднових сповіщень та вимог до передачі сповіщень, включаючи керівництво з передачі сповіщень про інциденти, пов'язані зі скиданням небезпечних вантажів, шкідливих вантажів та забруднювачів моря» (General principles for ship reporting systems and ship reporting requirements, including guidelines for reporting incidents involving dangerous goods, harmful substances and/or marine pollutants)	2
17.	Резолюція ІМО А.830(19) від 23 листопада 1995 року «Кодекс по аварійно-попереджувальній сигналізації та індикаторами» (Code on Alarms and Indicators)	2
18.	Рекомендації з безпечного перевезення пестицидів на судах (Recommendations on the Safe Use of Pesticides in Ships)	2
19.	Настінний плакат: позначення, маркування та символи для небезпечних вантажів, розроблений ІМО (Wall chart: IMO Dangerous Goods Labels, Marks and Signs)	Один на кожний кабінет
20.	Рекомендації ООН стосовно транспортування небезпечних вантажів (United Nations Recommendations of the Transport of Dangerous Goods («Orange Book»), 18th Revised Edition 2013 (ISBN 978-92-1-139146-6) - United Nations)	2
21.	Керівництво ІМО/ МОП/ ООН стосовно упаковки вантажів у вантажних місцях (IMO/ILO/UN ECE Guidelines for Packing Cargo in Cargo Transport Units)	2
22.	Керівництво ООН стосовно тестів та критеріїв (Manual of Tests and Criteria, 5th Revised Edition 2009 (ISBN 978-92-1-139135-0) - United Nations)	2
23.	Кодекс торговельного мореплавства України	2
24.	Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів»	2
25.	Правила пожежної безпеки на морських судах, затверджені наказом Міністерства транспорту та зв'язку України 24.02.2007 № 159, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 12 липня 2007 р. за № 806/14073	2

Додаткова література (ДЛ)

№ з/п	Найменування літератури	Кількість
1	2	3
1.	Wall chart: IMO Dangerous Goods Labels, Marks and Signs.	1
2.	Recommendations on the Safe Transport of Dangerous Cargoes and Related Activities in Port Areas.	1
3.	IMO/ILO/UN ECE Guidelines for Packing Cargo in Cargo Transport Units.	1
4.	Recommendations on the Safe Use of Pesticides in Ships.	1
5.	National law affecting the carriage of dangerous goods in ships and their handling in port areas.	1
6.	United Nations Recommendations of the Transport of Dangerous Goods ("Orange Book"), 10th revised edition 1997 (ISBN 921139057) - United Nations, Sales Section, New York or Geneva.	1
7.	Manual of Tests and Criteria, parts I to IV (ISBN 9211390494) - United Nations, Sales Section, New York or Geneva.	1
8.	Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air and Supplement, 1997-1998 edition - International Civil Aviation Organization (ICAO), 999 University Street, Montreal, Quebec, Canada H3C 5H7	1

9.	UNEP Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal.	1
10.	European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR), 1997 edition (ISBN 921139053) - United Nations, Sales Section, New York or Geneva.	1
11.	Convention concerning International Carriage by Rail (COTIF), appendix B: Uniform Rules concerning the Contract for International Carriage of Goods by Rail (CIM).	1
12.	Annex 1 to CIM, Regulations Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail (RID). 1997 edition (ISBN 0115509135) - HMSO Publications Centre, PO Box 276, London SW8 5DT, United Kingdom (French and German texts are available from OTIF Berne).	1
13.	International Air Transport Association (IATA) Dangerous Goods Regulations, 38th edition, effective 1 January 1998 (ISBN 9290359846) - International Air Transport Association, 2000 Peel Street, Montreal, Quebec, Canada H3A 2R4	1
26.	Незавітін С. Я., Піпченко А. Н. та ін. Перевезення небезпечних вантажів водним транспортом. - Одеса: ОМТЦ, 2005.	1
27.	Гладких І.І., Позолотін Л.А., Торський В.Г. "Перевезення небезпечних вантажів на внутрішніх та водних шляхах".-Одеса: «Фенікс», 2011-185 с.	1
28.	П'ятаков Е.М. Перевезення небезпечних вантажів морським транспортом - Херсон: Гринь Д.С., 2013. - 340 с.	
29.	Кодекс торговельного мореплавства України.- Вид. Неофіц.: Друк. 3 вигляд. "Відомості Верховної Ради України", 1995. - №47-52, ст. 349 - Одеса: ПМПІ ІнтерБіо, 1997. - 92 с.	1
30.	Нормативно-технічні документи, що використовуються під час підготовки інформації про вантаж. - Одеса: "Морсервіс". -1999, з поправками.	1
31.	Інструкції судноплавних компаній з безпечної практики, включаючи інформаційні брошури для вантажовідправників та інших осіб, які стосуються робіт компанії та безпечної практики.	1

6.2. Перелік наочних посібників (НП)

№ з/п	Найменування	Кількість
1	2	3
1.	Dangerous Goods At Sea, part I (video: IMO no. 125, 19 min).	1
2.	Handling and Storage of Packaged Dangerous Goods in Port Areas (video: IMO no. 126); part I – Preparation (25 min), part II – Implementation (25 min).	1
3.	Portable Tanks and Tank Containers (video: IMO no. 126, 25 min).	1
4.	Safe Packing and Securing of Cargo in Freight Containers and Vehicles (video: IMO no. 124, 25 min).	1

Список скорочень

BC – Code of Safe Practice for Solid Bulk Cargoes

BCH – Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk

CFR – Cost and Freight – cargo delivery term

CSC – International Convention for Safe Containers
CTU – Cargo transport unit
IBC Code – Intermediate Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk
IGC Code – International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying liquefied Gases in Bulk
ILO – International Labour Office
IMCO - Intergovernmental Maritime Consultative Organisation
IMDG – International Maritime Dangerous Goods Code
IMGS – Medical Guide for Ships
IMO – International Maritime Organisation
INF Code – Code for the Safe Carriage of Irradiated Nuclear Fuel, Plutonium and High-Level Radioactive Wastes in Flasks on Board Ships
ISO – International Standards Organisation
EmS – Emergency Procedures for ships carrying dangerous goods; Emergency Schedule
Emergency Schedule
GESAMP – Joint Group of Experts on the Scientific Aspects of Marine Pollution
GI – General Introduction
MARPOL (МАРПОЛ) – International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as amended by the 1978 Protocol
MFAG – Medical First Aid Guide
MHB – Materials Hazardous only in Bulk
MSC – Maritime Safety Committee
N.O.S. – Not otherwise specified
PG – packing group
PSN – Proper Shipping Name
SP – Special Provisions
Supp. – Supplement
SOLAS (СОЛАС) – International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended
STCW - International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978, as amended in 2010
UN – United Nations
UN ECE – Economic Commission for Europe of United Nations

ВР – вибухові речовини
ДЛ – додаткова література
ЄС – Європейський Союз
ЛЗР – легко займисті рідини
МКМПНВ – Міжнародний кодекс морського перевезення небезпечних вантажів
МНН – матеріали, небезпечні тільки при перевезенні навалом
Н.З.К. – не зазначені конкретно
НВ – небезпечні вантажі
НП – наочні посібники
ОЛ – основна література
ООН – Організація Об'єднаних Націй
США – Сполучені Штати Америки

7. ОСНОВНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ІНСТРУКТОРУ

Вступ

Навчальні завдання курсу служать для того, щоби чітко визначити сукупність умінь, знань і навичок, які повинен отримати слухач для виконання роботи у відношенні перевезення небезпечних вантажів. Завдання повинні оголошуватись на початку кожного заняття.

У останній час поправки до Кодексу IMDG публікувались кожні два роки. Інші документи, присвячені небезпечним вантажам, також поновлюються відносно часто. Тому необхідно, щоби на початку кожного курсу інструктори перевіряли, щоби у навчальному матеріалі були відображені всі необхідні поправки.

1. Вступ і адміністрування курсу

Рекомендується, щоби максимальна кількість слухачів, що відвідують курс, не перевищувала 25 чоловік. Оскільки курс складається з вправ і тестів, для забезпечення практичних навичок провідний викладач курсу повинен, якщо це можливо, зв'язувати практичні вправи з досвідом роботи слухачів до цього моменту, а також із їх знанням Кодексу IMDG та інших правил із небезпечних вантажів.

Слід відзначити, що на курсі можуть бути деякі слухачі, котрі важко піддаються навчанню і також настроєні недружелюбно. У цих випадках необхідно переконати їх у тому, що метою курсу є допомогти їм краще зрозуміти процес перевезення небезпечних вантажів морем. При цьому ефективним є використання відеофільмів із перевезення небезпечних вантажів, повідомлень преси або статистики інцидентів і нещасних випадків, що ілюструють важливість освоєння даного курсу.

2. Мета курсу

При розкритті мети курсу необхідно пояснити, що багато які конвенційні курси тісно взаємозв'язані й формують основу професіоналізму моряка. У той же час курс за Кодексом IMDG є, в якійсь мірі, також і автономним, придатним для навчання компетентної влади, вантажовідправників, постачальників, агентів і т. д.

Необхідно підкреслити, що курс має характер інтерактивності й тому має систематично відвідуватись, щоби слухачі у повній мірі навчились використовувати Кодекс.

3. Зміст курсу

Навчальні завдання й стислий poradnik мають 16 частин, нумерація котрих не співпадає з нумерацією Кодексу IMDG. Пов'язано це, перед усім, із тим, що структура Кодексу безперервно змінюється. Дана програма навчання складена так, щоби в основному відповідати структурі й змісту Кодексу прийнятого в 2001 р. і переробленого в 2002 році, який згідно рішення Maritime Safety Committee (MSC) має набути чинності з 1 січня 2004 року.

4. Poradnik до окремих розділів і вправ

Нижченаведені зауваження спрямовані на те, щоби допомогти викладачам у підготованні матеріалів для викладання. У ці матеріали включені вправи, які слухач може виконати, використовуючи Кодекс.

Частини 1 і 2: Основні положення

Необхідно пояснити, що Кодекс IMDG виник із-за нещасних випадків на судах, які вплинули на виникнення Конвенції SOLAS і, в свою чергу, Кодексу. Пізніше стала збільшуватись увага до забруднення моря, що зараз відображається в Конвенції MARPOL і спеціально присвячених цьому аспекту частинах Кодексу.

Необхідно сфокусувати увагу на документи ІМО (ОЛЗ), що являють собою серію інформаційних документів, які є основою для багатьох питань, обговорюваних на протязі всього курсу.

Частини 3 і 4: Конвенції ІМО й небезпечні вантажі

Викладачі повинні забезпечити, щоби копії головних конвенцій були у наявності під час проведення курсу. При цьому необхідно враховувати характер контингенту слухачів. Коли викладач навчає представників уряду, то може з'явитись необхідність відвести таким заняттям більшу кількість часу. Посадові особи уряду, що відвідують сесії ІМО, можуть уже знати багато які організаційні моменти, у той час як іншим посадовим особам необхідно дати законодавчі основи, щоби підвести їх знання до належного рівню.

Частина 5: Кодекс IMDG

Цей розділ слід присвятити огляду Кодексу IMDG, його схемі, покажчикам і системі нумерації сторінок. При поясненні системи нумерації сторінок непогано підкреслити, що вона, як правило, не відображається у документах, що супроводжують небезпечні вантажі.

У процесі всього навчання матеріали даної частини неодноразово повторюються, щоби виробити стійкі навички у слухачів при роботі з Кодексом.

Для закріплення знань і навичок є корисним просити слухачів виконати одну або дві вправи з нижченаведених:

- 1) обрати кілька речовин за назвою: дати їм завдання знайти номер UN, номер сторінки, клас і групу упаковки;
- 2) обрати кілька номерів UN і дати слухачам завдання знайти назву й іншу інформацію, необхідну в 1 пункті; і
- 3) дати слухачам кілька номерів сторінок і попросити їх визначити клас або частину Кодексу, до якого вони належать.

Частина 6: Класифікація, фізичні й хімічні властивості небезпечних вантажів

Метою цієї частини не є зробити з слухачів хіміків, а, навпаки, пояснити простою мовою терміни і, коли можливо, показати практичні приклади того, що означають хімічні й фізичні терміни, використовувані у Кодексі.

Частини 7 і 8: Класифікація UN і Кодекс IMDG

Частина 7 являє собою систему класифікації UN. Міжнародна морська організація слідувала багатьом із цих принципів із тих пір, як був уперше опублікований Кодекс. Раніш існувала низка винятків із цих правил, однак у 2001 р. ІМО дійшла до згоди обійтися без них.

Навчальне завдання 7.6 присвячено вивченню спеціальних постанов (SP). Перед усім, це термінологія UN, яка до 2001 р. у Кодексі IMDG не використовувалася. Коли UN присвоює номер речовині або предмету, вона ніколи не додає описань умов із використання номеру. У списку UN вони показані як SP.

Частина 8 детально розглядає як викладають різні класи у чотирьох томах Кодексу IMDG. Хоча схема для більшості класів однакова, викладачі повинні гарантувати, що вони дають приклади з усіх класів, а не тільки з класу 3, 6.1 і 8, які є найбільш загальноприйнятими. Класи 1, 5.2, 6.2 і 7 мають низку відмінностей.

Частини 9 і 10: Упаковка

Упаковка включає всі види, схвалені в Кодексі IMDG, наприклад, упаковки (коробки, мішки й контейнери), контейнери для твердого вантажу (IBC) і танки (рухомі (ISO) танки й дорожні танки). У деяких випадках ІМО допускає переміщати в не упакованому вигляді предмети із-за їх розміру, а в деяких інших випадках упаковка не визначається, такі випадки звичайно показані в індивідуальних схемах.

Цей розділ націлений на те, щоби показати, як визначити тип упаковки й відповідальність, яка покладається на вантажовідправника.

Вимоги до упаковки небагато відрізняються за всіма класами, але в останній час ІМО прийшло до використання таблиць із упаковки на зразок таблиць пункту 9.5 програми.

Показати приклад із стислого poradnika ІМО Model Course 1.10 для класу 6.1. Варто показати слухачам таблицю в класі 3, який досить складний тому, що він повинен розкрити групу упаковки й розділення класу 3.

Розділ, присвячений упаковці, розділяється на дві частини. Перша частина (частина 9) описує процедуру з вибору придатної упаковки зі списку/таблиці схвалених упаковок Кодексу. Друга частина (частина 10) розглядає схвалення відносно упаковки. Більшість небезпечних речовин і предметів повинні перевозитись в упаковках, перелічених у Кодексі й схвалених (звичайно перевірених) за схемою, поданою компетентною владою.

Вантажовідправникам необхідно мати детальні знання частини 9, оскільки вони звичайно пов'язані з процедурою отримання схвалення.

Морякам необхідно зрозуміти, що допускаються тільки упаковки, перелічені й схвалені у Кодексі IMDG, усі інші можуть допускатись тільки при наявності схвалень компетентної влади.

Частина 10 розглядає більшість загальних запитань і в будь-якому випадку, чи буде це моряк або вантажовідправник, у курсі немає необхідності вдаватися до подробиць структурних вимог будь-яких типів упаковок і особливо місткостей. Для моряка важливий момент одержання партії небезпечного вантажу, коли екіпаж судна повинен бути забезпечений документацією, а упаковка повинна бути опломбована. У документації необхідно погодити, що пакується.

Необхідно, щоби вантажовідправник здійснив маркірування, пломбування й правильно склав документацію.

Частина 11: Процедури відправлення

Ця частина є найбільш важливим розділом курсу підготовки моряка. Коли судно приймає партію небезпечного вантажу, судовий екіпаж повинен отримати необхідні документи, перевірити відповідні ярлики упаковки, а також перевірити, щоб документація відповідала розміщеному вантажу. Наприклад, небезпечні вантажі визначені як вантаж класу 3, тоді вони повинні мати ярлик також класу 3.

Важливо, щоб вантажовідправник правильно оформив маркірування, ярлики й документацію. Неправильна документація може призвести до серйозних аварій, наприклад, 1987 Кейсон.

Частина 12: Обмеження за вантажем

Цей матеріал може вибиратись із кількох частин правил. Він ґрунтується на припущенні, що кількість вантажу, що підлягає до відправлення, невелика і, що вантаж може розміщуватись в упаковці у комбінованому вигляді. Це дуже важлива поступка промисловості, яка продає небезпечні товари споживачам, наприклад, фарби, парфуми, клейка стрічка і т. д. Ризик того, що товари прилічуються до категорії А з їх розміщення, невеликий.

Частина 13: Транспортні операції

Ця частина курсу призначена більше для моряків. Вантажовідправники мають меншу відповідальність відносно того, де розміщується їх вантаж за планом розміщення вантажу, хоча їм необхідно прийняти до уваги вимоги з розділення вантажів.

Останній розділ цієї частини розглядає схвалення компетентної влади й це відноситься до всіх користувачів Кодексу. Підкреслюється, що Кодекс не встигає слідувати технічному прогресу і вносити поправки, тому компетентна влада має широкі повноваження вносити зміни.

Частина 14: Доповнення до Кодексу IMDG

Доповнення – це необов'язковий документ. У багатьох вантажовідправників може не бути його копії, але в ньому є кілька важливих розділів, із якими необхідно познайомити моряків.

Порадник із пакування вантажних контейнерів може бути доповнений відеофільмом “Безпечне пакування й захист вантажу у вантажних контейнерах і транспортних засобах”.

EmS і MFAG можуть бути розглянуті за допомогою відеофільму “Небезпечні вантажі на морі”, частина II. Цей фільм присвячений інцидентам і нещасним випадкам, які можуть статись на борту судна, але малоімовірно можуть мати відношення до вантажовідправників.

Частина 15: Портові райони

Морякам – капітанам суден необхідно знати, що в більшості світових портів будуть свої правила. А цей Кодекс є спробою дати стандартний порадики. Але слід відзначити, що не всі його правила будуть застосовуватись у кожному порту. Вантажовідправникам необхідно зрозуміти, що у районах заходжень до портів може бути необхідним працювати відповідно до додаткових правил, що з'являються як національні понад існуючими правилами.

Частина 16: Розвиток курсу. Про поточні зміни і доповнення до Кодексу IMDG

Необхідно, щоби слухачі зрозуміли, що використання простроченого Кодексу IMDG не тільки неправильно з технічної точки зору, але й може бути небезпечним.

Кодекс IMDG 2001 р. ґрунтується на матеріалах 10-го видання Рекомендацій Організації Об'єднаних Націй із транспортування небезпечних вантажів. Однак необхідно враховувати, що з 01.01.2004 р. набуде чинності нове видання Кодексу, прийняте у 2002 р. згідно рішенню Maritime Safety Committee (MSC).

8. ВИМОГИ ДО ІНСТРУКТОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

8.1. Інструктори, які здійснюють підготовку за напрямом «Підготовка осіб командного та рядового складу, які відповідають за вантажні операції на суднах, що перевозять небезпечні вантажі навалом та в упаковці» мають документи, перелік яких вказано у Вимогах до обладнання, призначеного для підготовки та перевірки знань осіб командного складу та суднової команди, які відповідають за вантажні операції на суднах, що перевозять небезпечні речовини навалом та в упаковці, затверджених наказом Міністерства інфраструктури України 07.10.2014 № 491, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24.10.2014 за № 1327/26104.

Один інструктор, що проводить підготовку з перевезення небезпечних вантажів, може проводити підготовку групи кількістю не більше ніж 25 слухачів.

9. ЗАВЕРШЕННЯ НАВЧАННЯ

За результатами підготовки слухачі отримують свідоцтво з підготовки осіб командного та рядового складу, які відповідають за вантажні операції на суднах, що перевозять небезпечні вантажі навалом та в упаковці. Отримання свідоцтва фахівця слухачі засвідчують своїм особистим підписом у журналі реєстрації виданих кваліфікаційних документів, який є пронумерований, прошнурований, скріплений підписом керівника НТЗ та завірений печаткою НТЗ, відповідно до Вимог. Інформація про видані свідоцтва фахівця надсилається (у якомога стислий термін) до Державного реєстру документів моряків, відповідно до Положення.